



**WICEPREZES
NAJWYŻSZEJ IZBY KONTROLI**
Jacek Uczkiewicz

KNO – 4101-004-01/2014
P/14/024

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Tekst ujednolicony
zgodnie z uchwałą Nr 60/2014 Kolegium Najwyższej Izby Kontroli
z dnia 10 grudnia 2014 r.

I. Dane identyfikacyjne kontroli

Numer i tytuł kontroli

P/14/024 – Bezpieczeństwo wypoczynku dzieci i młodzieży

Jednostka
przeprowadzająca
kontrolę

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Nauki, Oświaty i Dziedzictwa Narodowego

Kontroler

Olga Pogorzelska, starszy inspektor kontroli państwowej, upoważnienie do kontroli nr 89190 z dnia 4 lipca 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 1-2)

Jednostka
kontrolowana

Ministerstwo Edukacji Narodowej (zwane dalej: MEN lub Ministerstwem), al. J. Ch. Szucha 25, 00-918 Warszawa

Kierownik jednostki
kontrolowanej

Pani Joanna Kluzik-Rostkowska, Minister Edukacji Narodowej (dalej: Minister) – funkcję pełni od dnia 27 listopada 2013 r., poprzednio w okresie od 18 listopada 2011 r. do 27 listopada 2013 r. funkcję pełniła Pani Krystyna Szumilas, a w okresie od 16 listopada 2007 r. do 18 listopada 2011 r. Pani Katarzyna Hall.

(dowód: akta kontroli str. 3-32)

II. Ocena kontrolowanej działalności

Ocena ogólna

W ocenie NIK¹ określone przez Ministra Edukacji Narodowej zasady nadzorowania wypoczynku nie w pełni gwarantowały bezpieczeństwo wypoczynku dzieci i młodzieży w latach 2011-2014.

W Ministerstwie monitorowano realizację wypoczynku letniego, natomiast wypoczynku organizowanego w czasie ferii zimowych nie monitorowano w zakresie i w sposób, które zostały przyjęte dla ferii letnich, przez co Minister nie miał pełnych informacji, czy określone przez niego zasady organizowania i nadzorowania wypoczynku zapewniają jego bezpieczeństwo.

Dzięki wprowadzeniu publicznej bazy wypoczynku ułatwiono wymianę podstawowych informacji dotyczących wypoczynku podmiotom odpowiedzialnym za nadzór nad nim, jednakże baza ta posiada ograniczoną funkcjonalność, m.in. nie umożliwia rodzicom/prawnym opiekunom dzieci uzyskania w uproszczony sposób informacji dotyczących wypoczynku i jego organizatora. Ponadto nie zapewniono spójności danych zawartych w bazie wypoczynku z przepisami określającymi zasady organizowania i nadzorowania wypoczynku, a w przepisach tych ograniczono krąg podmiotów mogących organizować kursy dla kierowników wypoczynku oraz kursy dla wychowawców kolonijnych.

Minister nie określił podmiotu zobowiązanego do sprawowania nadzoru nad wypoczynkiem organizowanym poza granicami kraju, co skutkowało brakiem nadzoru nad tymi wypoczynkami.

Uzasadnienie
oceny ogólnej

Pomimo przypisania w regulaminach organizacyjnych MEN komórkom organizacyjnym Ministerstwa zagadnień i spraw dotyczących organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży, nie monitorowano wypoczynku w czasie ferii zimowych w zakresie i w sposób, które zostały przyjęte dla ferii letnich, co ograniczało możliwość sprawowania ogólnego nadzoru nad tym wypoczynkiem. Monitorowano natomiast wypoczynek w okresie ferii letnich wykorzystując w tym celu sprawozdania na sporządzonym w MEN formularzu, o których przedstawienie

¹ Najwyższa Izba Kontroli stosuje 3-stopniową skalę ocen: pozytywna, pozytywna mimo stwierdzonych nieprawidłowości, negatywna. Jeżeli sformułowanie oceny ogólnej według proponowanej skali byłoby nadmiernie utrudnione, albo taka ocena nie dawałaby prawdziwego obrazu funkcjonowania kontrolowanej jednostki w zakresie objętym kontrolą, stosuje się ocenę opisową, bądź uzupełnia ocenę ogólną o dodatkowe objaśnienie.

Minister zwracał się do kuratorów oświaty. Sprawozdania te zawierały informacje m.in. o środkach przekazanych na wypoczynek, liczbie zgłoszonych wypoczynków i uczestnikach biorących w nich udział, liczbie przeprowadzonych kontroli i najczęściej występujących uchybieniach, liczbie wypadków i urazów odnotowanych w czasie wypoczynku.

W wykonaniu delegacji zawartej w art. 92a ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty² zostało wydane rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 21 stycznia 1997 r. w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania³ (zwane dalej: „rozporządzeniem w sprawie warunków wypoczynku” lub „rozporządzeniem”). Jednakże w przypadku wypoczynku organizowanego poza granicami kraju, rozporządzenie w sprawie warunków wypoczynku nie określa podmiotu zobowiązanego do sprawowania nadzoru nad tym wypoczynkiem.

W wyniku nowelizacji ww. rozporządzenia, z dniem 1 marca 2010 r., wprowadzono publiczną bazę wypoczynku, jednakże nie zapewniono spójności publicznej bazy wypoczynku z przepisami rozporządzenia w sprawie warunków wypoczynku. W konsekwencji dopuszczono kuratorów oświaty właściwych ze względu na miejsce lokalizacji wypoczynku do przetwarzania danych osobowych, jakie zgodnie z przepisami ww. rozporządzenia oraz na gruncie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych⁴ może przetwarzać jedynie kurator oświaty właściwy ze względu na miejsce siedziby lub zamieszkania organizatora wypoczynku.

Publiczna baza wypoczynku nie zapewniała przekazania w tym samym czasie wszystkim podmiotom odpowiedzialnym za zapewnienie bezpieczeństwa wypoczynku informacji niezbędnych z punktu widzenia bezpieczeństwa wypoczynku. Ponadto baza wypoczynku była mało przystępna dla rodziców/prawnych opiekunów dzieci oraz nie zawierała danych dotyczących miejsca lokalizacji wypoczynku organizowanego poza granicami kraju.

Rozporządzenie w sprawie warunków wypoczynku określa podmioty, które mogą organizować kursy dla kierowników wypoczynku oraz kursy dla wychowawców kolonijnych, tj. kuratoria oświaty i placówki doskonalenia nauczycieli a także osoby prawne i fizyczne za zgodą i pod nadzorem kuratora oświaty. Z kręgu podmiotów, które mogą organizować ww. kursy, wyłączone jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej.

W MEN prowadzono działania szkoleniowe w zakresie wypoczynku skierowane przede wszystkim do kuratorów oświaty. Prowadzono również działania informacyjne skierowane do organizatorów wypoczynku oraz do rodziców/prawnych opiekunów wysyłających dziecko na wypoczynek, jednak nie zapewniono aktualizacji udostępnianej publikacji dotyczącej wypoczynku.

Pozytywnie ocenić należy współpracę z różnymi podmiotami w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa wypoczynku dzieci i młodzieży. W powyższym zakresie MEN współpracowało m.in. z: Biurem Rzecznika Praw Dziecka, Komendą Główną Państwowej Straży Pożarnej, Państwową Inspekcją Sanitarną, Komendą Główną Policji.

III. Opis ustalonego stanu faktycznego

Koordynacja i nadzór nad wypoczynkiem

1. Organizacja wypoczynku

Od 1 stycznia 2011 r. sprawy dotyczące organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży należały do zakresu działania Departamentu Młodzieży i Organizacji Pozarządowych⁵, a od 28 lutego

Opis stanu
faktycznego

² Dz. U. z 2004 r., Nr 256, poz. 2572 ze zm.

³ Dz. U. Nr 12, poz. 67 ze zm.

⁴ Dz. U. z 2014 r., poz. 1182.

⁵ Zarządzenie Nr 2 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 4 marca 2010 r. w sprawie regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Edukacji Narodowej (Dz. Urz. MEN Nr 1, poz. 11), uchylone zarządzeniem Nr 26 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 29 lipca 2011 r. w sprawie regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Edukacji Narodowej (Dz. Urz. MEN Nr 2, poz. 46).

2012 r. sprawy te należą do zakresu działania Departamentu Zwiększania Szans Edukacyjnych (DZSE)⁶.

W okresie objętym kontrolą, tj. w latach 2011-2014, na realizację zadań z zakresu wypoczynku dzieci i młodzieży przewidziano jeden etat⁷. Do zadań tego pracownika należało m.in.:

- nadzorowanie organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży poprzez współpracę z kuratorami oświaty oraz innymi instytucjami zaangażowanymi w zapewnienie bezpieczeństwa wypoczywających oraz wspieranie zorganizowanych form wypoczynku dzieci i młodzieży w zakresie zadań zleconych;
- koordynowanie funkcjonowania elektronicznego systemu wypoczynku dzieci i młodzieży, poprzez współpracę z Centrum Informatycznym Edukacji w Warszawie (CIE) i kuratorami oświaty oraz udzielanie wyjaśnień zainteresowanym organizatorom, a także prowadzenie skrzynki pocztowej wypoczynek@men.gov.pl.

(dowód: akta kontroli str. 33-112)

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

W MEN zapewniono realizację zagadnień i spraw dotyczących organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży poprzez przypisanie ich w regulaminach organizacyjnych MEN komórkom organizacyjnym Ministerstwa oraz wyznaczenie osoby odpowiedzialnej za realizację zadań.

2. Działania legislacyjne w zakresie wypoczynku

Z dniem 1 marca 2010 r. weszły w życie przepisy, które zmodyfikowały zasady organizowania i nadzorowania wypoczynku⁸. Zmiany wprowadzone do rozporządzenia w sprawie warunków wypoczynku dotyczyły m.in.:

1. odstąpienia od definiowania poszczególnych form wypoczynku wyjazdowego (np. kolonie, obozy, zimowiska) i form wypoczynku w miejscu zamieszkania (np. półkolonie, wczasy w mieście);
2. określenia wymogów, jakie muszą spełnić organizatorzy wypoczynku (wprowadzono formularze zgłoszenia wypoczynku, według wzoru stanowiącego załączniki nr 1 i nr 2 do rozporządzenia, które zastąpiły dotychczasowy formularz karty kwalifikacyjnej obiektu);
3. utworzenia publicznej bazy wypoczynku, która umożliwi przekazywanie kuratorowi oświaty, państwowemu powiatowemu inspektorowi sanitarnemu i komendantowi powiatowemu (miejskiemu) Państwowej Straży Pożarnej, właściwym ze względu na miejsce lokalizacji wypoczynku informacji niezbędnych dla zapewnienia bezpieczeństwa wypoczynku.

(dowód: akta kontroli str. 113-186)

Przed rozpoczęciem prac nad projektem rozporządzenia, w MEN przeprowadzono wstępne konsultacje z wykorzystaniem ankiety, którą udostępniono na stronie internetowej Ministerstwa Edukacji Narodowej oraz na portalu organizacji pozarządowych www.ngo.pl. Celem ankiety było uzyskanie informacji i pogłębionej analizy potrzeb związanych ze zmianą obowiązującego obecnie prawa, identyfikacja przepisów niewłaściwych oraz zebranie propozycji ich zmiany. Ankiety wypełniło dwanaście organizacji pozarządowych, instytucji i osoby prywatne, m.in.: Związek Harcerstwa Polskiego Główna Kwatera, Kuratorium Oświaty w Warszawie, Główny Inspektorat Sanitarny.

⁶ Zarządzenie Nr 7 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 28 lutego 2012 r. w sprawie regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Edukacji Narodowej (Dz. Urz. MEN poz. 4), uchylone zarządzeniem Nr 5 Ministra Edukacji Narodowej z dnia 6 lutego 2013 r. w sprawie regulaminu organizacyjnego Ministerstwa Edukacji Narodowej (Dz. Urz. MEN poz. 4).

⁷ W kontrolowanym okresie w ramach jednego etatu zatrudnione były w różnym okresie trzy osoby.

⁸ Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej z dnia 9 grudnia 2009 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie warunków, jakie muszą spełniać organizatorzy wypoczynku dla dzieci i młodzieży szkolnej, a także zasad jego organizowania i nadzorowania (Dz. U. Nr 218, poz. 1696).

Projekt rozporządzenia został udostępniony w Biuletynie Informacji Publicznej MEN, a ponadto przekazany do konsultacji związkom zawodowym i partnerom społecznym oraz m.in.: Rzecznikowi Praw Obywatelskich, Rzecznikowi Praw Dziecka, Centralnemu Ośrodkowi Doskonalenia Nauczycieli, kuratorom oświaty, Głównemu Inspektoratowi Sanitarnemu, Komendzie Głównej Państwowej Straży Pożarnej, Generalnemu Inspektorowi Ochrony Danych Osobowych, Głównemu Urzędowi Nadzoru Budowlanego.

(dowód: akta kontroli str. 113-195)

Po nowelizacji rozporządzenia w sprawie warunków wycieczki, w MEN zorganizowano w marcu 2010 r. szkolenia pt. „Nadzór nad wycieczką dzieci i młodzieży. Planowane zmiany oraz elektroniczna baza wycieczki”, a w czerwcu 2010 r. zorganizowano szkolenie pt. „Nadzór nad wycieczką dzieci i młodzieży. Akcja letnia 2010 r.” dla pracowników kuratoriów oświaty, zajmujących się koordynacją wycieczki dzieci i młodzieży.

Po wprowadzeniu w 2010 r. zmian w rozporządzeniu, w MEN nie prowadzono analiz funkcjonowania nowych przepisów. Odpowiedzialni pracownicy DZSE nie zwracali się do kuratorów oświaty oraz do organów odpowiedzialnych za bezpieczeństwo pożarowe i sanitarne o uwagi dotyczące funkcjonowania znówelizowanych przepisów rozporządzenia.

Rzecznik Praw Dziecka w dniu 20 października 2010 r. zwrócił się do Ministra w sprawie szczegółowego uregulowania kwestii wycieczki dzieci w ich miejscu zamieszkania⁹. W odpowiedzi Minister poinformował, iż począwszy od sezonu zimowego w 2011 r. wycieczki organizowane w miejscu zamieszkania (wczasy w mieście i półkolonie) będzie podlegały konieczności zgłoszenia jako tzw. mała forma wycieczki. Formularz zgłoszenia tej formy wycieczki, stanowiący załącznik nr 2 do obowiązującego rozporządzenia zawiera wszystkie elementy informacji niezbędne w celu zorganizowania bezpiecznego wycieczki.

W związku z wątpliwościami napływającymi z kuratoriów oświaty z terenu całego kraju nt. „aktualnej wykładni prawnej” w zakresie stosowania przepisów przeciwpożarowych dotyczących udzielania zgody na organizowanie wycieczek dla dzieci i młodzieży Komendant Głównej Państwowej Straży Pożarnej 27 czerwca 2012 r.¹⁰ poinformował o przyjętej w tym zakresie zasadzie postępowania.

Rzecznik Praw Dziecka w dniu 3 kwietnia 2014 r. zwrócił się do Ministra o zajęcie stanowiska w sprawie zapewnienia dzieciom w pełni bezpiecznego wycieczki odbywającego się poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej¹¹. W odpowiedzi Minister poinformował, iż w Resorcie trwają prace związane z przygotowaniem nowelizacji rozporządzenia w sprawie warunków wycieczki. Ponadto poinformował, iż w przypadku organizacji wycieczki zagranicznego przez organizatora turystyki¹², wpisanego do Centralnej Ewidencji Organizatorów Turystyki i Pośredników Turystycznych (CEOTIPT), organizator posiada umowę gwarancji bankowej lub ubezpieczeniowej, a także umowę ubezpieczenia od następstw nieszczęśliwych wypadków i kosztów leczenia na rzecz klientów, a wszyscy rodzice dzieci i młodzieży szkolnej, wyjeżdżających z ww. organizatorem turystyki otrzymują pełną ofertę i program wycieczki.

W 2014 r. do ustawy o systemie oświaty w art. 92a dodano ust. 1a i 1b, które wprowadziły m.in. wymóg przedstawienia organizatorowi wycieczki przez kandydata na wychowawcę lub kierownika, informacji z Krajowego Rejestru Karnego lub oświadczenia o niekaralności za określone przestępstwa (na podstawie art. 3 ustawy z dnia 4 kwietnia 2014 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw¹³). W myśl nowego przepisu wychowawcą lub kierownikiem wycieczki dzieci i młodzieży nie może być osoba karana za umyślne przestępstwo przeciwko życiu i zdrowiu na szkodę małoletniego, przestępstwo

⁹ Pismo nr ZEW/500/40-1/2010/MP.

¹⁰ Pismo nr BZ-III-0739/5-2/12. Zasady postępowania przez Państwową Straż Pożarną w tym zakresie przesłano ponownie 17 czerwca 2014 r. pismo nr BZ-III-0754/11-1/14.

¹¹ Pismo nr ZEW/500/14/2014/JK.

¹² O którym mowa w art. 3 pkt 5 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o usługach turystycznych (Dz. U. z 2014 r., poz. 196.)

¹³ Dz. U. z 2014 r., poz. 538.

przeciwko wolności seksualnej i obyczajności na szkodę małoletniego, przestępstwo przeciwko rodzinie i opiece, z wyjątkiem przestępstwa określonego w art. 209 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny¹⁴, przestępstwo określone w rozdziale 7 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii¹⁵ albo osoba, wobec której orzeczono zakaz prowadzenia działalności związanej z wychowywaniem, leczeniem, edukacją małoletnich lub opieką nad nimi, lub obowiązek powstrzymywania się od przebywania w określonych środowiskach lub miejscach, zakaz kontaktowania się z określonymi osobami lub zakaz opuszczania określonego miejsca pobytu bez zgody sądu. Znowelizowane przepisy weszły w życie dnia 26 maja 2014 r.

(dowód: akta kontroli str. 113-241, 278-281, 334-371)

Aktualnie w MEN trwają prace związane z nowelizacją ustawy o systemie oświaty oraz rozporządzenia w sprawie warunków wycieczek - przewiduje się zmiany w ustawie o systemie oświaty (zmiany w art. 92a oraz dodane art. 92b-92h). Zmiany mają głównie charakter porządkujący, m.in. poprzez wprowadzenie na poziom ustawy regulacji zawierających definicje wycieczek i podstawowych obowiązków w zakresie organizowania i nadzorowania wycieczek adresowanych do organizatorów wycieczek i organów administracji publicznej.

(dowód: akta kontroli str. 113-186)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. NIK zwraca uwagę, że w przypadku wycieczki organizowanej poza granicami kraju, rozporządzenie w sprawie warunków wycieczek nie określa podmiotu zobowiązanego do sprawowania nadzoru nad tym wycieczką.

Zgodnie z § 15 ww. rozporządzenia nadzór nad wycieczką sprawuje kurator oświaty właściwy ze względu na miejsce lokalizacji wycieczki. Powyższe oznacza, że żaden kurator oświaty, ani inny podmiot, nie sprawuje nadzoru nad wycieczką poza granicami kraju. Biorąc pod uwagę większe ryzyko związane z organizowaniem wycieczki poza granicami kraju oraz mniejszy – w porównaniu do wycieczki na terenie kraju – zakres danych, jakie organizator jest zobowiązany zamieścić w zgłoszeniu wycieczki, niewskazanie podmiotu zobowiązanego do nadzoru nad tym wycieczką może niekorzystnie wpływać na zapewnienie jego bezpieczeństwa.

Pan Jerzy Deneke – Zastępca Dyrektora DZSE wyjaśnił, że „nadzór nad wycieczką dzieci i młodzieży sprawuje kurator oświaty, na terenie którego jest on zorganizowany. W przypadku wycieczek za granicę brak jest wskazania właściwego kuratora oświaty. Zwyczajowo rodzice zgłaszają się z problemami do kuratora oświaty właściwego ze względu na siedzibę lub miejsce zamieszkania organizatora. Rodzic/prawny opiekun, przed wycieczką może sprawdzić w centralnym rejestrze wycieczek lub w kuratorium oświaty, czy organizator wycieczki posiada zaświadczenie wydane przez kuratora oświaty o zgłoszeniu wycieczki”.

Zdaniem NIK, to nie zwyczaj, lecz przepisy powszechnie obowiązującego prawa, powinny jednoznacznie określać podmiot sprawujący nadzór nad wycieczką organizowaną poza granicami kraju.

(dowód: akta kontroli str. 113-133)

2. Uwaga NIK dotyczy zawężenia w rozporządzeniu w sprawie warunków wycieczek kręgu podmiotów, które mogą organizować kursy dla kierowników wycieczek oraz kursy dla wychowawców kolonijnych.

Zgodnie z § 14 rozporządzenia w sprawie warunków wycieczek kursy, o których wyżej mowa, mogą być organizowane przez kuratoria oświaty i placówki doskonalenia nauczycieli, a także osoby prawne i fizyczne za zgodą i pod nadzorem kuratora oświaty. Oznacza to, że

¹⁴ Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.

¹⁵ Dz. U. z 2012 r. poz. 124.

jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, w tym w szczególności osobowe spółki prawa handlowego, nie mają prawa organizowania ww. kursów.

Zdaniem NIK powyższe rozwiązanie może stwarzać ryzyko uznania za niemające oparcia w przepisach ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej¹⁶ a tym samym powodujące ograniczenie wolności działalności gospodarczej.

Ocena cząstkowa

Minister Edukacji Narodowej wykonał delegację zawartą w art. 92a ust. 2 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty wydając rozporządzenie w sprawie warunków wypoczynku. Jednakże Minister nie określił w rozporządzeniu podmiotu zobowiązanego do sprawowania nadzoru nad wypoczynkiem organizowanym poza granicami kraju. Ponadto Minister wydając rozporządzenie wyłączył jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej z kręgu podmiotów, które mogą organizować kursy dla kierowników wypoczynku oraz kursy dla wychowawców kolonijnych.

3. Monitorowanie wypoczynku

W latach 2011-2014¹⁷ zorganizowano 86.280 wypoczynków na terenie kraju (90% wszystkich zgłoszonych wypoczynków), w tym 67.588 (78%) wypoczynków letnich i 18.692 (22%) wypoczynków zimowych, w których zgłoszono udział 3.933.324 dzieci i młodzieży (91% wszystkich zgłoszonych w wypoczynkach), w tym 3.104.629 (79%) w czasie wypoczynku letniego i 828.695 (21%) w czasie wypoczynku zimowego. W wyżej wymienionym okresie zorganizowano 9.282 wypoczynków poza granicami kraju, w tym 8.004 (86%) wypoczynków letnich i 1.278 (14%) wypoczynków zimowych, w których zgłoszono udział 384.983 dzieci i młodzieży, w tym 339.030 (88%) w czasie wypoczynku letniego i 45.953 (12%) w czasie wypoczynku zimowego. I tak w kolejnych latach:

- w 2011 r.: w 18.337 wypoczynkach na terenie kraju (tj. 14.761 wypoczynkach letnich i 3.576 zimowych), uczestniczyło 914.978 dzieci i młodzieży (tj. 740.038 w czasie wypoczynku letniego i 174.940 w czasie wypoczynku zimowego), a w 2.347 wypoczynkach poza granicami kraju (tj. 2.018 wypoczynkach letnich i 329 zimowych) uczestniczyło 101.109 osób (tj. 88.659 w czasie wypoczynku letniego i 12.450 w czasie wypoczynku zimowego). Liczba organizatorów zgłaszających wypoczynek - 10.208;
- w 2012 r.: w 20.523 wypoczynkach na terenie kraju (tj. 16.117 wypoczynkach letnich i 4.406 zimowych), uczestniczyło 957.917 dzieci i młodzieży (tj. 754.865 w czasie wypoczynku letniego i 203.052 w czasie wypoczynku zimowego), a w 2.278 wypoczynkach poza granicami kraju (tj. 1.949 wypoczynkach letnich i 329 zimowych) uczestniczyło 98.447 osób (tj. 86.365 w czasie wypoczynku letniego i 12.082 w czasie wypoczynku zimowego). Liczba organizatorów zgłaszających wypoczynek - 10.900;
- w 2013 r.: w 22.571 wypoczynkach na terenie kraju (tj. 17.635 wypoczynkach letnich i 4.936 zimowych), uczestniczyło 995.799 dzieci i młodzieży (tj. 784.294 w czasie wypoczynku letniego i 211.505 w czasie wypoczynku zimowego), a w 2.332 wypoczynkach poza granicami kraju (tj. 2.033 wypoczynkach letnich i 299 zimowych) uczestniczyło 92.425 osób (tj. 81.931 w czasie wypoczynku letniego i 10.494 w czasie wypoczynku zimowego). Liczba organizatorów zgłaszających wypoczynek - 11.773;
- w 2014 r.¹⁸: w 24.849 wypoczynkach na terenie kraju (tj. 19.075 wypoczynkach letnich i 5.774 zimowych), uczestniczyło 1.064.630 dzieci i młodzieży (tj. 825.432 w czasie wypoczynku letniego i 239.198 w czasie wypoczynku zimowego), a w 2.325 wypoczynkach poza granicami kraju (tj. 2.004 wypoczynkach letnich i 321 zimowych) uczestniczyło 93.002 osób (tj. 82.075 w czasie wypoczynku letniego i 10.927 w czasie wypoczynku zimowego). Liczba organizatorów zgłaszających wypoczynek - 12.793 organizatorów.

¹⁶ Dz. U. z 2013 r., poz. 672 ze zm.

¹⁷ Stan na dzień 18 sierpnia 2014 r.

¹⁸ Wg danych z dnia 19 sierpnia 2014 r.

W latach 2011-2014 najwięcej wycieczek organizowanych w kraju zgłosili organizatorzy z województw: mazowieckiego (17%), wielkopolskiego (12%), śląskiego (12%), małopolskiego (8%), a najmniej z województw: świętokrzyskiego (2%), podlaskiego (2%), lubuskiego (3%), opolskiego (3%). W latach 2011-2014 najwięcej wycieczek organizowanych poza granicami kraju zgłosili organizatorzy z województw: śląskiego (21%), mazowieckiego (13%), małopolskiego (12%), wielkopolskiego (9%), a najmniej z województw: podlaskiego (0,4%), lubuskiego (2%), zachodniopomorskiego (2%), kujawsko-pomorskiego (3%).

(dowód: akta kontroli str. 308-333)

Liczba uczniów i młodzieży szkolnej, w badanym okresie była następująca: w roku szkolnym 2010/2011 – 4.888 tys. uczniów, 2011/2012 – 4.798 tys., 2012/2013 – 4.660 tys., 2013/2014 – 4.554 tys. Statystycznie w wycieczce brało udział 23% uczniów szkół (tj. 21% w 2011 r., 22% w 2012 r., 23% w 2013 r., 25% w 2014 r.), w tym 21% na terenie kraju oraz 2% poza granicami kraju.

(dowód: akta kontroli str. 33-112, 308-333)

W latach 2011-2014 kuratorzy oświaty wydawali zgody na prowadzenie kursów dla kierowników wycieczek oraz kursów dla wychowawców kolonijnych m.in. w formie tzw. kursów na odległość tj. e-learningowych. Kurs dla kierowników i wychowawców wycieczki musi obejmować zarówno część teoretyczną, jak i praktyczną (m.in. pierwsza pomoc). Kurator oświaty wydający zgodę na prowadzenie kursu w formie e-learningowej praktycznie nie ma możliwości prowadzenia odpowiedniego nadzoru nad jego realizacją, a tryb prowadzenia kursu praktycznie uniemożliwia przeprowadzenie części praktycznej zajęć. Minister Edukacji Narodowej wystosował do Kuratorów Oświaty rekomendację¹⁹, w której zwrócił się o nieudzielanie zgód na prowadzenie kursów metodą e-learningu”.

(dowód: akta kontroli str. 113-186)

W latach 2011-2014²⁰ kuratorzy oświaty udzielili 3.473 zgód na prowadzenie kursów przygotowawczych dla kandydatów na wychowawców wycieczki oraz kursów instruktażowych dla kierowników wycieczki (odpowiednio na 2011 r. – 790 organizatorom, 2012 r. – 906, 2013 r. – 1.021, 2014 r. - 756), w tym 533 podmiotom udzielono zgód na prowadzenie ww. kursów w formie kształcenia na odległość - e-learningu (odpowiednio na 2011 r. – 158 organizatorom, 2012 r. – 53, 2013 r. – 252, 2014 r. - 70). W badanym okresie kuratorzy oświaty udzielili 1.247 zgód na prowadzenie kursów instruktażowych dla kierowników wycieczki, w tym 214 w formie kształcenia na odległość. Kursy te ukończyło 15.360 osób, z tego 2.132 osób (14% wszystkich osób, które ukończyły ww. kursy) uczestniczyło w kursach prowadzonych w formie kształcenia na odległość. W tym samym okresie kuratorzy oświaty udzielili 2.226 zgód na prowadzenie kursów dla wychowawców wycieczki, w tym 319 w formie kształcenia na odległość. Kursy te ukończyło 52.205 osób, z tego 10.025 osób (19% wszystkich osób, które ukończyły ww. kursy) uczestniczyło w kursach prowadzonych w formie kształcenia na odległość.

W latach 2011-2014²¹ do kuratorów oświaty zgłoszono 112 wypadków podczas trwania wycieczki, w tym 11 śmiertelnych, 3 ciężkie, 15 zbiorowych, 83 inne wypadki. Ilość odnotowanych wypadków wzrasta każdego roku, tj. w 2011 r. miało miejsce 16 wypadków, w 2012 r. – 24 wypadki, w 2013 r. – 33 wypadki, w 2014 r. - 39 wypadków.

W związku z wystąpieniem w latach 2011-2014 wypadków śmiertelnych, ciężkich i zbiorowych podczas wycieczki w MEN gromadzono ogólne informacje o liczbie wypadków i ich rodzaju, z których wynika, iż przyczyną wypadków najczęściej były wypadki i zdarzenia losowe. Nie gromadzono w MEN danych w postaci protokołów powypadkowych.

¹⁹ Pismo z 9 czerwca 2014 r. Nr DZSE.WSEWU.045.24.2014.AMO.

²⁰ Wg danych na dzień 28 sierpnia 2014 r.

²¹ Jw.

W wyniku kontroli przeprowadzanych przez kuratorów oświaty stwierdzono 328 (odpowiednio: 2011 r. – 41, 2012 r. – 53, 2013 r. – 125, 2014 r. – 109) wypoczynków które nie zostały zgłoszone – tzw. „dzikie wypoczynki”.

Kuratorzy oświaty, na podstawie § 16 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wypoczynku, zawiesili łącznie w latach 2011-2014 dziewięć wypoczynków (odpowiednio: 2011 r. – 0, 2012 r. – 1, 2013 r. – 3, 2014 r. – 5) oraz zdecydowali o zakończeniu prowadzenia 16 wypoczynków (odpowiednio: 2011 – 7, 2012 – 3, 2013 – 3, 2014 – 3)²².

(dowód: akta kontroli str. Pismo z 308-371, 402-417)

Przyczyną zawieszenia lub zakończenia prowadzenia wypoczynku było:

- negatywne opinie lub brak opinii o spełnianiu wymagań przepisów przeciwpożarowych w budynkach przeznaczonych na wypoczynek dzieci i młodzieży (12 przypadków),
- zorganizowanie wypoczynku w warunkach zagrażających zdrowiu i bezpieczeństwu uczestników wypoczynku (9 przypadków),
- zorganizowanie wypoczynku w budynku, który nie posiadał odbioru technicznego po remoncie (4 przypadki).

(dowód: akta kontroli str. 308-333)

Do MEN wpłynęło sześć skarg dotyczących wypoczynku dzieci i młodzieży²³. Dotyczyły one m.in. braku zapewnienia bezpiecznych warunków i właściwej opieki wychowawczej dzieci oraz działań kuratora oświaty w związku z decyzją dotyczącą niespełniania wymagań przeciwpożarowych w obiekcie. W przypadku zgłaszanych nieprawidłowości (także przesyłanych poprzez stronę internetową www.wypoczynek.men.gov.pl) pracownicy Ministerstwa kierują sprawę do właściwego kuratorium oświaty w celu wyjaśnienia sprawy.

(dowód: akta kontroli str. 300-307)

Każdego roku, po zakończeniu wypoczynku w okresie ferii letnich²⁴, Minister zwracał się do kuratorów oświaty o przedstawienie sprawozdania: podsumowanie akcji letniej – na sporządzonym w MEN formularzu. Sprawozdania zawierały m.in. informacje o: wysokości środków finansowych przekazanych na wypoczynek, liczbie zgłoszonych wypoczynków i liczbie uczestników, liczbie przeprowadzonych kontroli i najczęściej występujących uchybieniach, liczbie wypadków i urazów odnotowanych w czasie wypoczynku²⁵, liczbie wydanych pozwoleń na prowadzenie kursów dla kierowników i wychowawców wypoczynku oraz liczbie wydanych zaświadczeń o ukończeniu kursu²⁶.

Informacje ze sprawozdań umożliwiły Ministrowi: opracowanie informacji nt. wypoczynku dla Komisji Sejmowych, Najwyższej Izby Kontroli i Rzecznika Praw Dziecka, opracowanie priorytetów dla wypoczynku na poszczególne lata, oraz są brane pod uwagę w pracach nad projektem wprowadzenia zmian dotyczących organizacji wypoczynku dzieci i młodzieży.

Kuratorzy oświaty przekazywali do MEN informacje dotyczące wypoczynku finansowanego lub dofinansowanego z budżetu wojewodów, tj. o: środkach wykorzystanych na wypoczynek oraz liczbie dzieci, która skorzystała z wypoczynku sfinansowanego i dofinansowanego (z podziałem na wypoczynek w miejscu zamieszkania oraz poza miejscem zamieszkania).

²² Zgodnie z § 16 ust. 1 rozporządzenia w sprawie wypoczynku w razie stwierdzenia prowadzenia wypoczynku niezgodnie z obowiązującymi przepisami, a w szczególności stwierdzenia warunków zagrażających zdrowiu lub bezpieczeństwu uczestników wypoczynku, organ sprawujący nadzór nad wypoczynkiem może zawiesić prowadzenie wypoczynku przez organizatora wypoczynku lub - w przypadku otrzymania wniosku odpowiedniego organu - zdecydować o zakończeniu prowadzenia wypoczynku przez organizatora wypoczynku. W tym przypadku organizator wypoczynku jest obowiązany przenieść uczestników do innego obiektu, spełniającego warunki wymagane odrębnymi przepisami, lub zapewnić uczestnikom niezwłoczny powrót do miejsca zamieszkania.

²³ Pięć skarg wpłynęło w 2013 r., jedna anonimowa skarga wpłynęła w 2014 r.

²⁴ Pisma MEN z: 21 września 2011 r. nr DMOP-WOP-KT-613-24/11, 6 września 2012 r. nr DZSE-KT-613-39/12, 3 września 2013 r. nr DZSE-1-AMO-613-49/13.

²⁵ Informacja wymagana od 2012 r.

²⁶ Informacja wymagana od 2013 r.

W MEN nie ma informacji dotyczących finansowania i dofinansowania wypoczynku ze środków niepublicznych oraz innych. Nie przewiduje się wprowadzenia obowiązku wskazywania przez organizatorów, w zgłoszeniach wypoczynku, wysokości środków angażowanych w realizację wypoczynku.

Kuratorzy oświaty przekazywali do MEN informacje dotyczące kontroli i nieprawidłowości w funkcjonowaniu wypoczynku. Informacje zawierały dane dotyczące: liczby zaplanowanych kontroli, liczby przeprowadzonych kontroli (liczba wszystkich przeprowadzonych kontroli, wskazanie podmiotu, na którego wniosek odbyła się kontrola), uwagi pokontrolne (wskazanie pięciu najczęstszych uchybień); liczba wniosków do kuratorium o zamknięcie wypoczynku (wskazanie podmiotu, który wystosował wniosek, wskazanie czy wypoczynek został zamknięty przez kuratora).

W związku z niejednolitym systemem gromadzenia danych w zakresie wydawania zaświadczeń na kursy kierowników i wychowawców wypoczynku wydawanych przez kuratorów oświaty²⁷ Minister zwrócił się na początku 2014 r. do Centrum Informatycznego Edukacji w Warszawie (CIE) z prośbą o wykonanie bazy danych, która umożliwiałaby jednolite gromadzenie danych przez kuratorów oświaty²⁸ z jednoczesną możliwością przekazywania raportów z danych do MEN według określonych parametrów.

(dowód: akta kontroli str. 3-32)

Uwaga dotycząca badanej działalności

W MEN nie monitorowano wypoczynku w czasie ferii zimowych w zakresie i w sposób, które zostały przyjęte dla ferii letnich, przez co Minister nie miał pełnych informacji, czy określone przez niego zasady organizowania i nadzorowania wypoczynku zapewniają jego bezpieczeństwo.

Tylko w przypadku wypoczynku organizowanego w okresie ferii letnich Minister zwracał się do kuratorów oświaty o przedstawienie sprawozdań zawierających m.in. informacje o liczbie kontroli i najczęściej występujących uchybieniach oraz o liczbie wypadków i urazów odnotowanych w czasie wypoczynku.

Pani Joanna Wrona – Dyrektor Departamentu Zwiększania Szans Edukacyjnych wyjaśniła, iż „z uwagi na wielkość grupy docelowej jak i długość trwania ferii, do obserwacji organizacji i przebiegu wypoczynku został wybrany okres ferii letnich. W tym przypadku można obserwować około 78% zgłoszonych wypoczynków na terenie kraju, 86% zgłoszonych wypoczynków poza granicami kraju, w których bierze udział odpowiednio około 79% i 88% uczestników”.

Zdaniem NIK, w celu zapewnienia bezpieczeństwa wypoczynku dzieci i młodzieży Minister powinien zapewnić monitorowanie wypoczynku w okresie ferii zimowych w zakresie i w sposób, które zostały przyjęte dla ferii letnich.

(dowód: akta kontroli str. 402-417)

Ocena cząstkowa

W Ministerstwie Edukacji Narodowej monitorowano wypoczynek w okresie ferii letnich za pomocą sprawozdań na sporządzonym w MEN formularzu, o którego przedstawienie Minister zwracał się do kuratorów oświaty po zakończeniu letnich wakacji. Nie monitorowano natomiast wypoczynku w czasie ferii zimowych w zakresie i w sposób, które zostały przyjęte dla ferii letnich, przez co Minister nie miał pełnych informacji, czy określone przez niego zasady organizowania i nadzorowania wypoczynku zapewniają jego bezpieczeństwo.

4. Funkcjonowanie publicznej bazy wypoczynku

Na stronie internetowej www.wypoczynek.men.gov.pl funkcjonuje publiczna baza wypoczynku, administrowana przez CIE, jednostkę podległą Ministrowi. Rejestrowanie użytkowników w systemie rozpoczęto 14 lutego 2010 r. Nie określono sformalizowanych

²⁷ Zaświadczenia wydawane na podstawie rozporządzenia w sprawie warunków wypoczynku.

²⁸ W bazie mają znaleźć się dane dotyczące: nazwa organizatora; siedziba organizatora; rodzaj kursu; tryb kursu; termin kursu; znak wydanej zgody na prowadzenie kursu; data wydanej zgody; termin obowiązywania zgody; Imię, nazwisko, PESEL osób, które ukończyły kurs, wraz z numerem ewidencyjnym (nr w rejestrze organizatora); data i miejsce wydania zaświadczenia.

opisów aplikacji baza wypoczynku dla administratora. Dla użytkownika zewnętrznego – organizatora wypoczynku – stworzono instrukcję dostępną na stronie internetowej Ministerstwa.

W zakresie administrowania publiczną bazą wypoczynku CIE jest odpowiedzialne za zakładanie kont użytkowników oraz modyfikacje aplikacji w miarę potrzeb MEN. Zakładanie kont w systemie poprzedzone jest zleceniem przekazanym przez MEN za pośrednictwem poczty elektronicznej. W taki sam sposób przekazywana jest informacja o założeniu konta zawierająca dane niezbędne do zalogowania. Podobny mechanizm stosowany jest w przypadku zleceń dotyczących modyfikacji aplikacji.

Dane do publicznej bazy wypoczynku wprowadzają organizatorzy wypoczynku, którzy po wypełnieniu formularza on-line dokonują jego wydruku, a następnie przesyłają do kuratora oświaty właściwego dla siedziby lub zamieszkania organizatora. W przypadku organizacji wypoczynku w miejscu zamieszkania aplikacja automatycznie narzuca formularz będący załącznikiem nr 2 rozporządzenia w sprawie warunków wypoczynku²⁹. Aplikacja nie blokuje możliwości zgłaszania wypoczynku na mniej niż 21 dni przed rozpoczęciem wypoczynku.

Kurator oświaty po otrzymaniu wersji papierowej zgłoszenia wyszukuje je w bazie wypoczynku, weryfikuje zawarte w nim dane, zatwierdza zgłoszone dane, a następnie wydaje zaświadczenie o zgłoszeniu wypoczynku upubliczniając (zgodnie z § 6c ust. 1 rozporządzenia w sprawie warunków wypoczynku) zawarte w bazie wypoczynku dane.

Dane zawarte w publicznej bazie wypoczynku nie są modyfikowane (organizator może modyfikować dane jedynie do momentu przesłania zgłoszenia do kuratora oświaty). W przypadkach, o których mowa w § 6a ust. 1 i § 6d ww. rozporządzenia zmiany/uzupełnienia dokonywane są w wersji papierowej.

Aplikacja nie posiada funkcji informowania kuratorów oświaty nadzorujących wypoczynek oraz państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych o rejestracji nowego wypoczynku ani o wprowadzonych zmianach. Podmioty te, w celu prawidłowego nadzoru nad wypoczynkiem, muszą na bieżąco analizować zmiany dokonywane w bazie wypoczynku. Wyniki wyszukiwania w bazie wypoczynku wyświetlane są w kolejności w jakiej zostały zgłoszone przez organizatorów wypoczynku (od najwcześniejszego zgłoszenia).

Jednocześnie system powiadamia komendantów powiatowych (miejskich) Państwowej Straży Pożarnej o rejestracji nowego wypoczynku (w przypadku posiadania przez nie aktualnego adresu e-mail)³⁰.

Aplikacja nie posiada możliwości zamieszczania przez zalogowanych użytkowników innych (nie przewidzianych w niej) informacji dotyczących wypoczynku.

Dane zawarte w publicznej bazie danych są usuwane corocznie w dniach 30 września i 31 marca (odpowiednio w przypadku wypoczynku organizowanego w okresie ferii letnich i ferii zimowych) z serwerów publicznej bazy danych. Jak wyjaśnił Pan Jerzy Deneka Zastępca Dyrektora DZSE „*dane dotyczące wypoczynku zarejestrowanego w publicznej bazie wypoczynku usuwane są celem przygotowania bazy na przyjęcie danych (aktualnych) w kolejnym sezonie tj. w na okres ferii zimowych i letnich*”. Całość danych jest przechowywana na oddzielnym nośniku danych CIE. Na serwerach są zachowywane dane organizatorów - dzięki temu nie muszą w kolejnym roku wpisywać swoich danych.

Według stanu na dzień 19 sierpnia 2014 r. w bazie wypoczynku funkcjonowały następujące konta: globalny – 1, kuratorzy oświaty – 176, inspektorzy sanitarni – 17 kont, straż pożarna – 19 kont, organizatorzy wypoczynku – 23 596 kont. Z konta globalnego korzysta 2 pracowników MEN - Naczelnik Wydziału i Radca Ministra. Dostęp z poziomu globalnego ogranicza się do możliwości przeglądania danych, natomiast nie ma możliwości zmiany/korygowania danych.

4.1. Poziomy dostęp do bazy danych

²⁹ Obowiązuje od dnia 1 marca 2011 r.

³⁰ Komenda Główna PSP w 2010 r. przekazała do MEN wykaz funkcjonariuszy PSP wyznaczonych z każdego powiatu odpowiedzialnych za prowadzenie spraw związanych z wypoczynkiem dzieci i młodzieży. Aktualnie 541 rekordów w bazie MEN.

4.1.1. Publiczny

Baza dostępna dla każdego użytkownika umożliwi wyszukiwanie zgłoszonego wypoczynku dzieci i młodzieży według kategorii: województwo organizatora, powiat organizatora, województwo miejsca wypoczynku, powiat miejsca wypoczynku, wypoczynek w kraju (Polska) (do wyboru tak/nie). Do wyszukania danych należy określić minimum dwa parametry dotyczące lokalizacji organizatora i miejsca wypoczynku. Wyniki wyszukiwania wyświetlane są w formie listy wypoczynków należącej do wybranej kategorii. Informacja o wypoczynku w kraju zawiera dane o których mowa w § 6c ust. 1 rozporządzenia w sprawie warunków wypoczynku, tj. dane dotyczące: numeru zaświadczenia o zgłoszeniu wypoczynku, nazwy organizatora wypoczynku i jego danych teleadresowych (adres siedziby, numery telefonów i faksów, adresy poczty elektronicznej), liczby uczestników wypoczynku, terminu i miejsca lokalizacji wypoczynku (miejscowość, powiat i województwo), w przypadku gdy organizatorem wypoczynku jest szkoła, placówka, osoba prawna, jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej – w przypadku gdy organizatorem wypoczynku jest szkoła, placówka, osoba prawna, jednostka organizacyjna nieposiadająca osobowości prawnej oraz numeru zaświadczenia o zgłoszeniu wypoczynku, liczby uczestników wypoczynku, terminu i miejsca lokalizacji wypoczynku (miejscowość, powiat i województwo) – w przypadku gdy organizatorem wypoczynku jest osoba fizyczna.

4.1.2. MEN

Po zalogowaniu do poziomu globalnego (MEN) użytkownik wyszukuje wypoczynki po wskazaniu jednej z kategorii: województwo organizatora, powiat organizatora, województwo miejsca wypoczynku, powiat miejsca wypoczynku, wypoczynek w kraju (Polska). Wyniki wyświetlają się w pliku excel zawierającym dane, o których mowa w § 6c ust. 1 rozporządzenia w sprawie warunków wypoczynku. Z poziomu globalnego nie ma wglądu do załączników przypisanych do pojedynczego zgłoszenia wypoczynku.

4.1.3. Kuratorzy oświaty

Po zalogowaniu do poziomu kuratora oświaty widoczna jest wyszukiwarka danych według kategorii:

- rodzaj wypoczynku (do wyboru jedna z wymienionych: w obiekcie hotelowym lub w innym obiekcie, w którym są świadczone usługi hotelarskie; w obiekcie używanym okazjonalnie do wypoczynku; wypoczynek bez stałej infrastruktury komunalnej; wypoczynek w formie wędrowniej; wypoczynek do 5 dni, do 25 wychowanków lub poza granicami kraju; wypoczynek w miejscu zamieszkania oraz wyjazd jednodniowy),
- lokalizacja wypoczynku (do wyboru jedna z wymienionych: zgłoszenie z terenu mojego województwa; wypoczynek odbywający się na moim terenie),
- powiat,
- nazwa organizatora wypoczynku (nie musi być pełna, minimum trzy znaki),
- data rozpoczęcia wypoczynku,
- data zakończenia wypoczynku,
- potwierdzone zgłoszenia wypoczynku (tak/nie (takie, które nie mają sygnatury nadanej przy zatwierdzaniu zgłoszenia)).

Do wyszukania danych należy określić minimum dwa parametry dotyczące lokalizacji i powiatu. Inne kryteria zawężają wyniki wyszukiwania.

Kurator oświaty posiada dostęp do formularzy zgłoszenia oraz załączników w formacie PDF. Kurator oświaty może usunąć lub zaakceptować zgłoszenia.

4.1.4. Państwowy inspektor sanitarny, Państwowa Straż Pożarna

Państwowi inspektorzy sanitarni oraz organy Państwowej Straży Pożarnej po zalogowaniu mają podobne, jak u kuratorów oświaty, kategorie wyszukiwania wypoczynku. W kategorii lokalizacja wypoczynku mogą oni wskazać jedynie wypoczynek na terenie ich województwa.

Ww. organy mogą wygenerować z bazy formularze zgłoszenia oraz załączniki w formacie PDF, w których zgodnie z § 6b ust. 2 rozporządzenia w sprawie warunków wypoczynku niektóre dane nie są ujawnione.

(dowód: akta kontroli str. 33-186, 334-401)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie stwierdzono następujące nieprawidłowości:

W Ministerstwie nie zapewniono spójności publicznej bazy wypoczynku z przepisami rozporządzenia w sprawie warunków wypoczynku, przez co umożliwiono kuratorom oświaty właściwym ze względu na miejsce lokalizacji wypoczynku przetwarzanie danych osobowych, jakie może przetwarzać jedynie kurator właściwy ze względu na miejsce siedziby lub zamieszkania organizatora wypoczynku.

W publicznej bazie wypoczynku kurator oświaty sprawujący nadzór nad wypoczynkiem (właściwy ze względu na miejsce lokalizacji wypoczynku) po zalogowaniu do bazy wypoczynku posiada dostęp do formularzy zgłoszenia wypoczynku oraz załączników. Aplikacja nie różnicuje poziomu dostępu kuratorów oświaty ze względu na właściwość; taki sam dostęp do danych w bazie mają kuratorzy oświaty wydający zaświadczenia o zgłoszeniu wypoczynku oraz kuratorzy oświaty nadzorujący wypoczynek (generując w bazie wypoczynku formularz zgłoszenia wypoczynku w formacie PDF).

Zgodnie z art. 23 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych³¹ przetwarzanie danych jest dopuszczalne tylko wtedy, gdy jest to niezbędne dla zrealizowania uprawnienia lub spełnienia obowiązku wynikającego z przepisu prawa.

Stosownie do § 6b ust. 2 rozporządzenia w sprawie warunków wypoczynku, wyłączono dostęp kuratorów oświaty właściwych ze względu na miejsce lokalizacji wypoczynku do danych obejmujących: 1) w przypadku, gdy organizatorem wypoczynku jest osoba fizyczna - numeru PESEL, 2) danych dotyczących kwalifikacji kierownika wypoczynku zawartych w części A.5 załącznika nr 1 do rozporządzenia, 3) danych zawartych w części A.6 załącznika nr 1 do rozporządzenia, 4) danych dotyczących kwalifikacji kierownika wypoczynku oraz danych dotyczących wychowawców, zawartych w części 4 załącznika nr 2 do rozporządzenia.

W ocenie NIK umożliwienie przez kuratorów oświaty wydających zaświadczenia o zgłoszeniu wypoczynku kuratorom oświaty właściwym ze względu na miejsce lokalizacji wypoczynku dostępu do danych osobowych może skutkować odpowiedzialnością karną za czyn, o którym mowa w art. 51 ust. 1 ustawy o ochronie danych osobowych, który stanowi, że kto administrując zbiorem danych lub będąc obowiązany do ochrony danych osobowych udostępnia je lub umożliwia dostęp do nich osobom nieupoważnionym, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do lat 2.

(dowód: akta kontroli str. 334-395)

Uwagi dotyczące
badanej działalności

1. Najwyższa Izba Kontroli zwraca uwagę na potrzebę zwiększenia funkcjonalności publicznej bazy wypoczynku.

1.1. Rodzice/prawni opiekunowie dzieci nie mają możliwości uzyskania z bazy wypoczynku danych dotyczących wypoczynku poprzez wpisanie np. nazwy jego organizatora, a wyszukiwanie danych utrudnia konieczność wybrania co najmniej dwóch parametrów wyszukiwania. Ponadto nie ma możliwości wyszukania w bazie wypoczynku, który odbywał się np. w poprzednim sezonie. Tym samym rodzice/prawni opiekunowie dzieci nie mają możliwości uzyskania informacji np. czy organizator prowadził wcześniej podobny wypoczynek, czy wypoczynek był kontrolowany i czy spełniał warunki bezpiecznego wypoczynku.

Zdaniem NIK publiczna baza wypoczynku powinna umożliwiać rodzicom/prawnym opiekunom dzieci uzyskanie w maksymalnie uproszczony sposób wszelkich informacji niezbędnych z punktu widzenia zapewnienia bezpieczeństwa wypoczynku.

³¹ Dz. U. z 2014 r., poz. 1182.

1.2. W publicznej bazie wypoczynku brak jest informacji o kraju i miejscu lokalizacji wypoczynku zorganizowanego za granicą – w miejscu „Lokalizacja wypoczynku” znajduje się jedynie opis „wypoczynek za granicą”.

Joanna Wrona Dyrektor DZSE wyjaśniła, iż brak tej informacji jest wynikiem rozwiązań przyjętych przez programistów aplikacji. Zdaniem NIK to Minister odpowiada za wprowadzenie proponowanych przez programistów rozwiązań.

1.3. System powiadamiania o rejestracji nowego wypoczynku umożliwi informowanie jedynie właściwych organów Państwowej Straży Pożarnej, natomiast nie posiada funkcji informowania kuratorów oświaty nadzorujących wypoczynek oraz państwowych powiatowych inspektorów sanitarnych o rejestracji nowego wypoczynku na „ich terenie” ani o wprowadzonych zmianach.

Oznacza to, że publiczna baza wypoczynku nie zapewnia przekazania w tym samym czasie wszystkim podmiotom, o których mowa w § 6b ust. 2 rozporządzenia w sprawie warunków wypoczynku, informacji niezbędnych dla zapewnienia bezpieczeństwa wypoczynku.

1.4. Organizatorzy wypoczynku odbywającego się w miejscu zamieszkania dokonują zgłoszenia wypoczynku na formularzu stanowiącym załącznik nr 2 do rozporządzenia w sprawie warunków wypoczynku, który zgodnie z przepisami ww. rozporządzenia – nie ma w tym przypadku zastosowania.

Zgodnie z § 6 ust. 3 rozporządzenia zgłoszenia wypoczynku na formularzu określonym w załączniku nr 2 do rozporządzenia, dokonuje się jedynie w przypadku organizowania wypoczynku poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej oraz wypoczynku trwającego do 5 dni, organizowanego dla nie więcej niż 25 uczestników.

Pan Jerzy Deneka Zastępca Dyrektora DZSE wyjaśnił, iż „Minister Edukacji Narodowej pismem z 4 listopada 2010 r. Nr DKS-III-AKar-613-35/10, podjął działania i wprowadził, od sezonu zimowego w 2011 r., obowiązek zgłaszania wypoczynku w miejscu zamieszkania, w tzw. małych form wypoczynku. Określił również, że formularz zgłoszenia tej formy wypoczynku, stanowiący załącznik nr 2 do obowiązującego już rozporządzenia, zawiera wszystkie elementy informacji niezbędnych w celu zorganizowania bezpiecznego wypoczynku w miejscu zamieszkania. W związku z powyższym, wprowadzona została konieczność posługiwania się formularzem tzw. małej formy wypoczynku”.

Oznacza to, iż niezależnie od tego, czy wypoczynek w miejscu zamieszkania będzie trwał przez pięć czy przez np. dziesięć dni, to organizator nie ma obowiązku informowania w zgłoszeniu m.in. o programie wypoczynku, o kontroli obiektu/terenu przeprowadzonej przez Komendę Powiatową (Miejską) Państwowej Straży Pożarnej, czy o warunkach sanitarno-higienicznych i żywienia. W załączniku nr 2 do rozporządzenia nie jest również wymagane oświadczenie organizatora, iż uczestnicy wypoczynku będą zaopatrywani w wodę przeznaczoną do spożycia o odpowiedniej jakości, które zdaniem NIK powinno się tam znaleźć.

(dowód: akta kontroli str. 269-271, 334-462)

Ocena cząstkowa

W wyniku nowelizacji rozporządzenia w sprawie warunków wypoczynku, z dniem 1 marca 2010 r., wprowadzono publiczną bazę wypoczynku, poprzez którą organizatorzy dokonują zgłoszenia wypoczynku. W ocenie Najwyższej Izby Kontroli nie zapewniono spójności publicznej bazy wypoczynku z przepisami rozporządzenia w sprawie warunków wypoczynku, przez co umożliwiono kuratorom oświaty właściwym ze względu na miejsce lokalizacji wypoczynku przetwarzanie danych osobowych, jakie zgodnie z przepisami rozporządzenia oraz na gruncie przepisów ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. o ochronie danych osobowych może posiadać jedynie kurator oświaty właściwy ze względu na miejsce siedziby lub zamieszkania organizatora wypoczynku.

Ponadto baza wypoczynku nie zapewniała przekazania w tym samym czasie wszystkim podmiotom odpowiedzialnym za zapewnienie bezpieczeństwa wypoczynku, informacji niezbędnych z punktu widzenia bezpieczeństwa wypoczynku. Baza wypoczynku była mało przystępna dla rodziców/prawnych opiekunów dzieci oraz nie zawierała danych dotyczących miejsca lokalizacji wypoczynku organizowanego poza granicami kraju.

5. Finansowanie wycieczek

Niezależnie od § 5 rozporządzenia w sprawie warunków wycieczek, określającego pierwszeństwo w korzystaniu z różnych form wycieczek, finansowanych z budżetu państwa³² Minister rekomendował kuratorom oświaty, aby przy finansowaniu lub dofinansowaniu wycieczek dla dzieci i młodzieży priorytetowo traktować formy wycieczek, które związane są z podstawowymi kierunkami polityki oświatowej na dany rok.

W latach objętych kontrolą Minister rekomendował formy wycieczek które:

- w 2011 r. przewidywały udział dzieci z terenów wiejskich, dzieci z mniejszymi szansami oraz tematycznie nawiązujące do Prezydencji Polski w Radzie Unii Europejskiej;
- w 2012 r. przewidywały udział w wycieczce dzieci z niepełnosprawnością, nawiązującą do pedagogiki Janusza Korczaka, są związane z wychowaniem ku bezpieczeństwu, są związane z rozwijaniem pasji dzieci i młodzieży;
- w 2013 r. promowały ruch i bezpieczną aktywność fizyczną, przewidują udział w wycieczce dzieci z niepełnosprawnością, promują rozwój uzdolnień i zainteresowań (wyjazdy tematyczne);
- w 2014 r. przewidują udział w wycieczce dzieci i młodzieży niepełnosprawnej, promują aktywny wypoczynek i zainteresowanie aktywnością fizyczną, przewidują udział w wycieczce tematyki i działań rozwijających nawyk dbania o zdrowie fizyczne i psychiczne, zachęcają do aktywnego działania i włączenia społecznego dzieci i młodzież poprzez animację i edukację kulturalną.

Z informacji zawartych w sprawozdaniach z wycieczek w okresie ferii letnich, otrzymywanych od kuratorów oświaty wynika, że z dofinansowania do wycieczek skorzystały dzieci, które spełniały jedno z niżej wymienionych kryteriów:

- pochodziły z rodzin o niskich dochodach,
- pochodziły z rodzin dotkniętych przypadkiem losowym tj. zdarzeniem, który spowodował uszczerbek na dobrach osobistych lub majątkowych,
- pochodziły z rodzin dotkniętych klęską żywiołową, której skutki zagrażały życiu lub zdrowiu dużej liczby osób.

Ponadto rekrutacja dzieci na wypoczynek odbywała się przy współpracy z powiatowymi centrami pomocy rodzinie, gminnymi ośrodkami pomocy społecznej oraz innymi organizacjami pożytku publicznego działającymi lokalnie. Kuratorzy oświaty nie wymieniali liczby uczniów niepełnosprawnych, dla których organizowali letni wypoczynek³³.

(dowód: akta kontroli str. 242-268)

Minister nie dofinansowuje wycieczek dzieci i młodzieży zamieszkałej w Polsce³³. Od 2009 r. środki finansowe przeznaczone na wypoczynek dzieci i młodzieży znajdują się w budżetach wojewodów, którzy realizują zadanie poprzez:

- ogłoszenie konkursu ofert na realizację zadania publicznego w formie wsparcia lub powierzenia zgodnie z ustawą z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie³⁴;
- postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego na podstawie przepisów ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych³⁵.

³² Pierwszeństwo zgodnie z rozporządzeniem mają dzieci: będące sierotami, wychowankowie domów dziecka oraz innych placówek opiekuńczo-wychowawczych, a także rodzin zastępczych; z rodzin wielodzietnych, żyjących w trudnych warunkach materialnych; z zaburzeniami somatycznymi potwierdzonymi zaświadczeniem lekarskim i zamieszkujące w środowisku ekologicznie zagrożonym.

³³ Ministerstwo Edukacji Narodowej ostatni raz ogłosiło w 2008 r. konkurs ofert na realizację zadania publicznego pn.: Krajowy letni wypoczynek dla dzieci i młodzieży szkolnej.

³⁴ Dz. U. z 2014 r., poz. 1118.

³⁵ Dz. U. z 2013 r., poz. 907 ze zm.

Corocznie w części budżetu państwa 85/00 Województwa, dział 854 Edukacyjna opieka wychowawcza, rozdział 85412 Kolonie i obozy oraz inne formy wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej, a także szkolenia młodzieży, w budżetach wojewodów planowane są środki finansowe, z przeznaczeniem na finansowanie lub dofinansowanie wypoczynku.

W latach objętych kontrolą na finansowanie lub dofinansowanie wypoczynku wydatkowane zostały kwoty:

- w 2011 r. – 27.401 tys. zł, z wypoczynku skorzystało 76.581 dzieci i młodzieży,
- w 2012 r. – 29.132 tys. zł, z wypoczynku skorzystało 79.750 dzieci i młodzieży,
- w 2013 r. – 28.593 tys. zł, z wypoczynku skorzystało 61.986 dzieci i młodzieży,
- w 2014 r.³⁶ – 28.007 tys. zł, z wypoczynku ma skorzystać 60.076 dzieci i młodzieży.

(dowód: akta kontroli str. 242-268, 402-417)

Minister zlecał³⁷ organizowanie w Polsce kolonii, obozów oraz innych form letniego wypoczynku dzieci i młodzieży polonijnej organizacjom pozarządowym³⁸. Środki na realizację zadania pochodzą z części 30 – Oświata i wychowanie, dział 854 – Edukacyjna opieka wychowawcza, rozdział 85413 Kolonie i obozy dla młodzieży polonijnej w kraju. Na realizację zadania Minister przekazał środki:

- w 2011 r. - 600 tys. zł, dofinansowano 12 organizacji, w obozach uczestniczyło 1.148 dzieci i młodzieży Polaków zamieszkałych za granicą,
- w 2012 r. – 688 tys. zł, dofinansowano 21 projektów, w obozach uczestniczyło 600 dzieci i młodzieży ze środowisk polskich na wschodzie,
- w 2013 r. – 700 tys. zł, dofinansowano 19 projektów, w obozach uczestniczyło 498 osób w wieku 15-18 lat reprezentujących środowiska polskie na wschodzie,
- w 2014 r. – 700 tys. zł, dofinansowano 17 projektów, w obozach wzięło udział około 500 uczestników³⁹.

Pracownicy Ministerstwa dokonują kontroli prawidłowości wykorzystania dotacji na realizację zadania publicznego w zakresie organizacji kolonii i obozów oraz innych form wypoczynku dzieci i młodzieży polonijnej. Na podstawie wyników kontroli, przeprowadzonych przez pracowników MEN w latach 2012-2013 (po dwie kontrole), pozytywnie oceniono działalność beneficjentów nie stwierdzając nieprawidłowości. W 2014 r. zaplanowano w powyższym zakresie dwie kontrole.

(dowód: akta kontroli str. 300-307)

Ustalone
nieprawidłowości

Ocena cząstkowa

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Minister nie dofinansowywał wypoczynku dzieci i młodzieży zamieszkałej w Polsce, natomiast rekomendował kuratorom oświaty, aby przy finansowaniu lub dofinansowaniu wypoczynku dzieci i młodzieży z budżetu państwa priorytetowo traktować formy wypoczynku związane z podstawowymi kierunkami polityki oświatowej państwa na dany rok.

6. Działania edukacyjne i informacyjne w zakresie wypoczynku

³⁶ Według szacunków MEN.

³⁷ Na podstawie przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej z dnia 24 września 2009 r. w sprawie warunków i sposobu wspomagania nauczania języka polskiego, historii, geografii, kultury polskiej i innych przedmiotów nauczanych w języku polskim wśród Polonii i Polaków zamieszkałych za granicą oraz dzieci pracowników migrujących (Dz. U. Nr 164, poz. 1306 ze zm.).

³⁸ Organizacjom pozarządowym i podmiotom wymienionym w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.

³⁹ Z informacji zawartych w ofertach.

W MEN w latach 2011 – 2014 podejmowano działania edukacyjne i informacyjne w zakresie bezpieczeństwa wypoczynku dzieci i młodzieży, m.in.:

1. Organizowano szkolenia z cyklu „Nadzór nad wypoczynkiem dzieci i młodzieży” dla pracowników kuratoriów oświaty, zajmujących się problematyką wypoczynku dzieci i młodzieży.
2. Uruchomiono stronę internetową www.wypoczynek.gov.pl, gdzie rodzice, prawni opiekunowie dzieci i młodzieży, organizatorzy wypoczynku oraz wszystkie zainteresowane osoby mogą kierować pytania i przekazywać informacje w sprawach związanych z wypoczynkiem dzieci i młodzieży, w tym w sprawach wymagających wyjaśnień.
3. Na stronie internetowej www.wypoczynek.men.gov.pl opublikowano informator bezpiecznego wypoczynku pt. „Poradnik dla organizatorów wypoczynku, dla dzieci i młodzieży oraz dla rodziców wysyłających dziecko na wypoczynek”.
4. Minister, rok szkolny 2012/2013, ogłosił Rokiem Bezpiecznej Szkoły. W grudniu 2012 r. została zawieszona koalicja⁴⁰ w ramach Roku Bezpiecznej Szkoły, w której skład weszły organizacje pozarządowe, które w swych działaniach statutowych prowadzą projekty związane z bezpieczeństwem dzieci i młodzieży. Powstała strona internetowa Roku Bezpiecznej Szkoły www.bezpiecznaszkola.men.gov.pl. W obszarach bezpiecznego zachowania i bezpiecznego otoczenia ucznia zrealizowano m.in. działanie: dbanie o bezpieczny wypoczynek.
5. Od roku 2012 Minister włączył się do akcji informacyjno – edukacyjnej pn. „Bezpieczna Woda” zorganizowanej przez Ministra Sportu i Turystyki. Akcja miała na celu popularyzację bezpiecznego zachowania w wodzie, nad wodą oraz na wodzie podczas letniego i zimowego wypoczynku dzieci i młodzieży szkolnej. W ramach tego działania na stronie internetowej MEN oraz na stronie www.wypoczynek.men.gov.pl został zamieszczony link do strony internetowej Ministerstwa Sportu i Turystyki, na której dostępne były broszury informacyjne „Bezpieczna woda. Zasady bezpiecznego zachowania nad wodą, w wodzie i na wodzie”. MEN przekazało informację o powyższym działaniu do wszystkich kuratorów oświaty z prośbą o rozpropagowanie akcji i broszur informacyjnych na terenie poszczególnych województw, w tym przekazanie powyższej informacji organizatorom wypoczynku dzieci i młodzieży.

Minister w zakresie bezpiecznego wypoczynku dzieci i młodzieży współpracuje z: Biurem Rzecznika Praw Dziecka, Komendą Główną Państwowej Straży Pożarnej, Państwową Inspekcją Sanitarną, Komendą Główną Policji. Kuratorzy oświaty w województwach współpracują z odpowiednikami wymienionych służb na szczeblu wojewódzkim oraz powiatowym.

W MEN organizowano spotkania, na których omawiane były zagadnienia związane z wypoczynkiem, m.in.:

- w czerwcu 2013 r. odbyło się spotkanie z kuratorami oświaty, na którym przedstawiono zagadnienia z zakresu działań edukacyjnych poświęconych bezpiecznemu wypoczynkowi w Roku Bezpiecznej Szkoły – metod promowania zachowań sprzyjających bezpieczeństwu wśród dzieci i młodzieży;
- w sierpniu 2013 r. spotkanie z kuratorami oświaty, na którym omówiono główne zagadnienia dotyczące bezpieczeństwa w rozporządzeniu w sprawie warunków, wypoczynku;

⁴⁰ List intencyjny podpisało 16 organizacji pozarządowych: Caritas Polska; Fundacja Falochron na Rzecz Bezpieczeństwa i Współpracy w Szkole; Fundacja Banku Ochrony Środowiska; Fundacja Doroty Stallńskiej Nadzieja; Fundacja Dzieci Niczyje; Fundacja Orange; Komitet Praw Dziecka; Polskie Towarzystwo Turystyczno-Krajoznawcze; Polskie Towarzystwo Zapobiegania Narkomanii; Stowarzyszenie MONAR; Stowarzyszenie Niebieska Linia; Towarzystwo Przyjaciół Dzieci; Wielka Orkiestra Świątecznej Pomocy; Związek Harcerstwa Polskiego; Związek Harcerstwa Rzeczypospolitej; Związek Ochotniczych Straży Pożarnych. W kolejnych latach Ministerstwo Edukacji Narodowej pozyskało nowych 4 partnerów Roku Bezpiecznej Szkoły. Do Koalicji dołączyło Polskie Centrum Mediacji, Stowarzyszenie Laboratorium Troski, Polskie Towarzystwo Dietetyki oraz Instytut Żywności i Żywienia.

- w lipcu 2014 r. odbyło się spotkanie z przedstawicielami kuratorów oświaty i organizacji pozarządowych w sprawie omówienia głównych kierunków zmian w projekcie ustawy o systemie oświaty.

(dowód: akta kontroli str. 3-186, 463-471)

Ustalone
nieprawidłowości

W działalności kontrolowanej jednostki w przedstawionym wyżej zakresie nie stwierdzono nieprawidłowości.

Uwagi dotyczące
badanej działalności

Minister nie zapewnił dokonania aktualizacji publikacji pn. „Poradnik bezpiecznego wypoczynku. Poradnik dla organizatorów wypoczynku, dla dzieci i młodzieży oraz dla rodziców wysyłających dziecko na wypoczynek” opracowanej w 2010 r.

Pomimo zmiany stanu prawnego w zakresie prowadzenia Centralnej Ewidencji Organizatorów Turystyki i Pośredników Turystycznych (CEOTIPT), nie uaktualniono w tym zakresie ww. publikacji. Skutkiem powyższego publikacja udostępniona na stronie: http://wypoczynek.men.gov.pl/images/stories/poradnik_bezpiecznego_wypoczynku.pdf, nie zapewniała uzyskania przez zainteresowane podmioty aktualnych i rzetelnych danych dotyczących wypoczynku.

Pan Jerzy Deneka Zastępca Dyrektora DZSE wyjaśnił, iż „autor opublikowanego w 2010 r. „Poradnika bezpiecznego wypoczynku” odniósł się do tekstu pierwotnego art. 4 ustawy o usługach turystycznych, tj. że działalność gospodarcza, polegająca na organizowaniu imprez turystycznych, wymaga uzyskania koncesji organizatora turystyki. MEN po nowelizacji ustawy o systemie oświaty w zakresie wypoczynku dzieci i młodzieży i aktu wykonawczego, poda na stronie wypoczynek.men.gov.pl obowiązujące zmiany w przepisach oraz uaktualni „Poradnik bezpiecznego wypoczynku”, w tym dokona weryfikacji zapisu dotyczącego CEOTIPT”.

NIK zauważa, iż Minister powinien stale zapewniać aktualne informacje dotyczące wypoczynku.

(dowód: akta kontroli str. 3-32)

Ocena częściowa

Najwyższa Izba Kontroli ocenia pozytywnie działalność kontrolowanej jednostki w zbadanym zakresie. W MEN prowadzono działania edukacyjne w zakresie wypoczynku skierowane przede wszystkim do kuratorów oświaty. Prowadzono również działania informacyjne skierowane do organizatorów wypoczynku oraz do rodziców/prawnych opiekunów wysyłających dziecko na wypoczynek, jednak nie zapewniono aktualizacji udostępnionej publikacji dotyczącej wypoczynku.

Pozytywnie ocenić należy współpracę z różnymi podmiotami w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa wypoczynku dzieci i młodzieży. W powyższym zakresie w MEN współpracowano m.in. z: Biurem Rzecznika Praw Dziecka, Komendą Główną Państwowej Straży Pożarnej, Państwową Inspekcją Sanitarną, Komendą Główną Policji.

IV. Wnioski

Wnioski pokontrolne

Przedstawiając powyższe oceny i uwagi wynikające z ustaleń kontroli, Najwyższa Izba Kontroli, na podstawie art. 53 ust. 1 pkt 5 ustawy z dnia 23 grudnia 1994 r. o Najwyższej Izbie Kontroli⁴¹, wnosi o:

1. Zmianę rozporządzenia w sprawie warunków wypoczynku poprzez: określenie jaki podmiot sprawuje nadzór nad wypoczynkiem poza granicami kraju oraz umożliwienie jednostkom organizacyjnym nieposiadającym osobowości prawnej organizowania kursów dla kierowników wypoczynku oraz kursów dla wychowawców kolonijnych.
2. Zapewnienie spójności publicznej bazy wypoczynku z przepisami rozporządzenia w sprawie warunków wypoczynku, zwłaszcza w zakresie przetwarzania danych, o których mowa w § 6b ust. 2 rozporządzenia w sprawie warunków wypoczynku.

⁴¹ Dz. U. z 2012 r., poz. 82 ze zm.

3. Monitorowanie wypoczynku dzieci i młodzieży w okresie ferii zimowych w zakresie i w sposób, które zostały przyjęte dla ferii letnich.
4. Podjęcie działań mających na celu zwiększenie funkcjonalności publicznej bazy wypoczynku.
5. Dokonywanie na bieżąco aktualizacji udostępnianych przez MEN informacji dotyczących wypoczynku.

V. Pozostałe informacje i pouczenia

Prawo zgłoszenia
zastrzeżeń

Wystąpienie pokontrolne zostało sporządzone w dwóch egzemplarzach; jeden dla kierownika jednostki kontrolowanej, drugi do akt kontroli.

Zgodnie z art. 54 ust. 1 i 3 ustawy o NIK kierownikowi jednostki kontrolowanej przysługuje prawo zgłoszenia na piśmie umotywowanych zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, w terminie 21 dni od dnia jego przekazania. Zastrzeżenia zgłasza się do Prezesa Najwyższej Izby Kontroli.

Obowiązek
poinformowania
NIK o sposobie
wykorzystania uwag
i wykonania wniosków

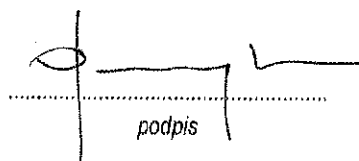
Zgodnie z art. 62 ustawy o NIK proszę o poinformowanie Najwyższej Izby Kontroli, w terminie 21 dni od otrzymania wystąpienia pokontrolnego, o sposobie wykorzystania uwag i wykonania wniosków pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań.

W przypadku wniesienia zastrzeżeń do wystąpienia pokontrolnego, termin przedstawienia informacji liczy się od dnia otrzymania uchwały o oddaleniu zastrzeżeń w całości lub zmienionego wystąpienia pokontrolnego.

Warszawa, dnia 17 października 2014 r.

Najwyższa Izba Kontroli
Departament Nauki, Oświaty
i Dziedzictwa Narodowego

Dyrektor
Piotr Prokopczyk



podpis

